

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

25 ноември 2014 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Октомври 2014 г.

През октомври 2014 г. годишният прираст на *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) е 6.7% при 7.2% през септември 2014 година. В края на октомври т. г. те са 70.055 млрд. лв. (89% от БВП³) при 69.921 млрд. лв. към септември 2014 г. (88.8% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през октомври т. г. с 18.6% на годишна база (18.7% годишен ръст през септември 2014 година).

Графика 1

В края на октомври т. г. депозитите⁵ на неправителствения сектор⁶ са 58.948 млрд. лв. (74.9% от БВП), като годишният им темп на прираст е 6.2% (7.2% годишен ръст през септември 2014 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 16.332 млрд. лв. (20.7% от БВП) в края на октомври 2014 година. В сравнение със същия месец на 2013 г. те нарастват с 6.2% (6.7% годишен ръст през септември 2014 година). Депозитите на *финансовите предприятия* се понижават с 10% на годишна база през октомври 2014 година (3.7% годишно понижение през септември 2014 г.) и в края на месеца достигат 3.319 млрд. лв. (4.2% от БВП). Депозитите на

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*. Извършени са ревизии за септември 2014 г., които са означени с буква "P" в съответните таблици.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матурирест до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2014 г. в размер на 78.722 млрд. лв. (прогнозни данни на БНБ).

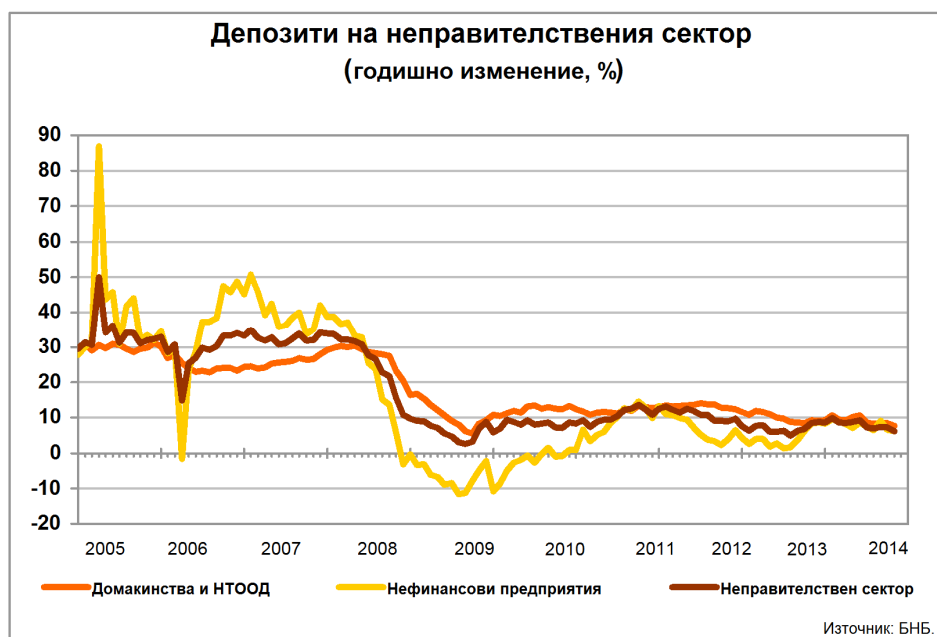
⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговеки организации, обслужващи домакинствата)*.

Домакинства и НТООД са 39.298 млрд. лв. (49.9% от БВП) в края на октомври 2014 година. Те нарастват със 7.8% спрямо същия месец на 2013 г. (8.6% годишен ръст през септември 2014 година).

Графика 2

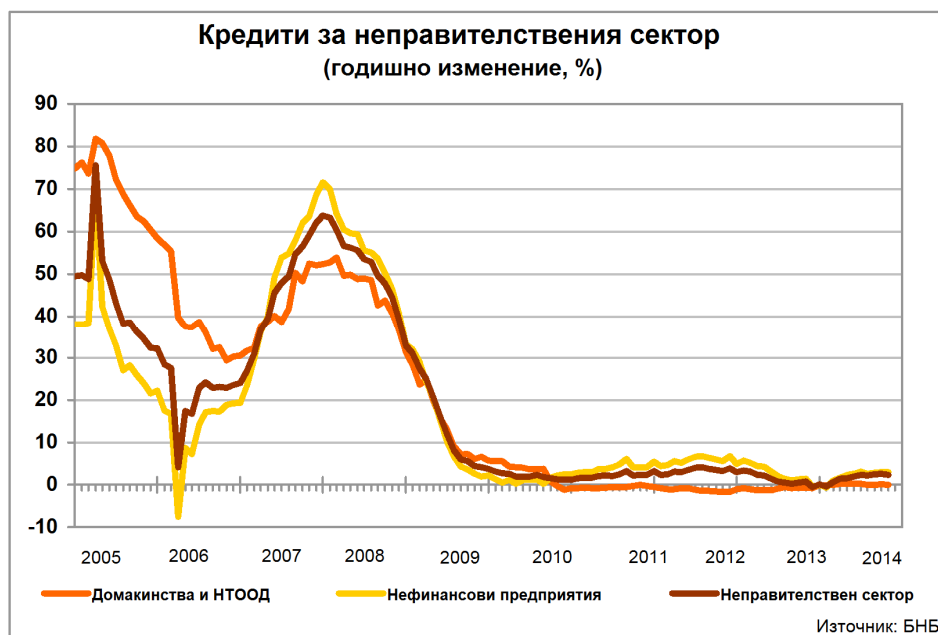
Нетните вътрешни активи са 50.235 млрд. лв. в края на октомври 2014 година. Те намаляват със 7.9% спрямо същия месец на 2013 г. (7.4% годишно понижение през септември 2014 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 56.317 млрд. лв. и нараства спрямо октомври 2013 г. с 0.6% (1.1% годишен ръст през септември 2014 година). На годишна база вземанията от неправителствения сектор⁷ нарастват с 2.1%, достигайки 56.853 млрд. лв. (2.4% годишно увеличение през септември 2014 година).

В края на октомври 2014 г. кредитите за неправителствения сектор са 55.983 млрд. лв. (71.1% от БВП) при 56.022 млрд. лв. към септември 2014 г. (71.2% от БВП). През октомври 2014 г. те нарастват на годишна база с 2.3% (2.6% годишно увеличение през септември 2014 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно от нетните покупки на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 174.4 млн. лева. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 174.4 млн. лв. (в т. ч. 15.4 млн. лв. през октомври 2014 година), а обратно изкупените кредити – 348.8 млн. лв. (в т. ч. 6.3 млн. лв. през октомври 2014 година).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 3% на годишна база през октомври т. г. (3% годишно увеличение през септември 2014 година) и в края на месеца достигат 36.154 млрд. лв. (45.9% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.541 млрд. лв. (23.6% от БВП) в края на октомври 2014 година. Спрямо същия месец на 2013 г. те нарастват с 0.01% (0.1% годишно увеличение през септември 2014 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.812 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 0.2% (0.2% годишно увеличение през септември 2014 година). *Потребителските кредити* възлизат на 7.344 млрд. лв. и са с 0.7% повече спрямо октомври 2013 г. (0.8% годишно повишение през септември 2014 година). На годишна база *другите кредити* намаляват с 8.6% (8.3% годишно понижение през септември 2014 г.), като достигат 814.5 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 1.288 млрд. лв. (1.6% от БВП) в края на октомври 2014 година. В сравнение с октомври 2013 г. те нарастват с 23.4% (39.5% годишен ръст през септември 2014 година).

⁷ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции, и акции и други капиталови инструменти.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за експозициите по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с нарушено обслужване.

Поради това агрегираните данни за реструктурираните и с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни кредити не показват нито общо кредитите с нарушено обслужване, нито дела на тези с нарушено обслужване с просрочие над 90 дни. Източник на информация за кредитите с нарушено обслужване са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани на 31 октомври 2014 г. в прессъобщението *Състояние на банковата система към края на септември 2014 година*, делът на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* е 10.48% (за банковата система без банковата група на Корпоративна търговска банка). В него е посочено, че размерът на *нетните кредити с просрочие над 90 дни* се изчислява, като от *брутната им стойност* се приспадат вече направените разходи за обезценка.

Нетните чуждестранни активи са 33.003 млрд. лв. в края на отчетния месец при 32.973 млрд. лв. в края на септември 2014 година. На годишна база те нарастват с 16.9% при ръст от 17.4% през септември 2014 година. През октомври т. г. *чуждестранните активи* се увеличават с 11.1% (9.3% годишен ръст през септември 2014 г.), като достигат 46.140 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 13.137 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 1.4% (7% годишно понижение през септември 2014 година).

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишен темп на прираст, %)

	2011	2012	2013	Септември 2014	Октомври 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	7.2	70,055	6.7
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	14.4	9.5	17.5	18.7	31,508	18.6
1.1. Пари извън ПФИ	5.9	9.1	6.8	11.3	9,629	12.0
1.2. Овърнайт депозити	20.0	9.7	23.8	22.3	21,879	21.7
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	10.8	7.9	4.0	-0.6	38,488	-1.4
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	9.2	5.0	-8.5	-9.1	26,192	-9.7
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	20.8	24.1	63.6	24.7	12,296	22.8
3) МЗ - М2(=3.1.)	64.4	-4.7	-35.4	3.2	59	5.1
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	64.4	-4.7	-35.4	3.2	59	5.1
Източници на МЗ						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	17.4	33,003	16.9
1.1. Чуждестранни активи	5.5	15.0	3.4	9.3	46,140	11.1
1.2. Чуждестранни пасиви	-13.3	7.2	-11.0	-7.0	13,137	-1.4
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	6.7	2.6	3.6	-7.4	50,235	-7.9
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	7.4	2.5	3.6	1.1	56,317	0.6
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	76.2	-26.1	269.6	-358.0	-535	-285.2
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ³	3.8	2.8	0.3	2.4	56,853	2.1
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	-50.7	2.3	-5.9	-300.2	-6,082	-329.4
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2011	2012	2013	Септември 2014	Октомври 2014	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	12.6	7.6	8.7	7.2	58,948	6.2
1) Нефинансови предприятия	13.4	4.3	8.3	6.7	16,332	6.2
2) Финансови предприятия	7.5	-12.9	4.9	-3.7	3,319	-10.0
3) Домакинства и НТООД	13.0	11.7	9.3	8.6	39,298	7.8
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1) Нефинансови предприятия	3.2	3.0	0.2	2.6	55,983	2.3
2) Финансови предприятия⁶	5.4	5.0	0.1	3.0	36,154	3.0
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	2.4	9.8	10.0	39.5	1,288	23.4
3.1. Овърдрафт	-9.5	-4.2	-1.4	0.8	1,570	0.4
3.2. Жилищни кредити	1.9	0.8	-1.2	0.2	8,812	0.2
3.3. Потребителски кредити	-1.5	-2.3	2.2	0.8	7,344	0.7
3.4. Други кредити	4.3	-1.5	-6.0	-8.3	815	-8.6

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии за септември 2014 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*, *Финансови предприятия*, *ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества* и *пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

⁴ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Дълготрайни активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

	2011	2012	2013	Септември 2014	Октомври 2014
Компоненти на МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	12.2	8.4	8.9	7.2	6.7
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	5.2	3.5	6.5	7.6	7.5
1.1. Пари извън ПФИ	0.9	1.2	0.9	1.5	1.6
1.2. Овърнйт депозити	4.3	2.3	5.6	6.1	5.9
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	6.9	5.0	2.5	-0.4	-0.8
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	5.1	2.7	-4.4	-4.1	-4.3
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	1.8	2.3	6.9	3.7	3.5
3) МЗ - М2(=3.1.)	0.1	0.0	-0.1	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.1	0.0	-0.1	0.0	0.0
Основни източници на МЗ					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	23.4	20.1	12.0	17.4	16.9
1.1. Чуждестранни активи	10.7	25.0	5.4	13.9	16.3
1.2. Чуждестранни пасиви	-12.7	4.8	-6.6	-3.5	-0.7
2) ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	7.4	2.5	3.6	1.1	0.6
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ²	3.4	-0.3	3.3	-1.3	-1.5
2.2. Вземания от неправителствения сектор ³	4.0	2.8	0.3	2.4	2.1
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	3.3	2.9	0.2	2.6	2.3
а) Нефинансови предприятия	3.4	3.1	0.0	1.9	1.9
б) Финансови предприятия ⁴	0.0	0.2	0.2	0.7	0.4
в) Домакинства и НТООД	-0.2	-0.3	-0.1	0.0	0.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции, и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни. Извършени са ревизии за септември 2014 г., които са означени с буква "Р" в съответните таблици.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Други финансови посредници*, с изключение на *застрахователни дружества и пенсионни фондове*, *Финансови предприятия, ангажирани със спомагателни финансови дейности*, и *Застрахователни дружества и пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.